

ISKRE

marec 2006
LETNIK: 38 ŠTEVILKA: 2
IZDAJA: Škofijska gimnazija Vipava

Kazalo

Miklavževanje 2005	2
Sneg v Vipavi	4
Jaslice na ŠGV	4
Hip-hop skupina tudi na naši šoli	8
Pogled nazaj ...	9
Albert Camus: Tujec	15
Obisk pri tebi – najlepše božično darilo	17
Park	18
Trenutki ...	20
Don Kihot	20
Francija	21
Haiku	22
Krst pri Savici	23
Pot v svet odraslih	25
Mačji zgodbi	27
Krivično srce	28
Mislím, torej sem	30
Nevarna izkušnja	31
Pesem	33
Vsakomur moraš dati priložnost	34
Slovo od maldosti	35
Kolofon	36

SEMENIŠKA
KNJIŽNICA
V VIPAVI

37.014.77

Solsko glasilo

ISKRE

Iskre

inv. št.: K /

18454

Miklavževanje 2005

Dne 6. 12. smo na naši šoli gostili koga drugega kot Miklavža. Malo pred peto uro se je začela telovadnica ŠGV polniti in vsi smo lahko začutili posebno

vznemirjenje, pričakovanje in tudi kanček radovednosti po tem, kako so si to praznično popoldne zamislili četrti letniki in seveda vsi sodelujoči razredi, ki so s svojimi točkami sodelovali pri tem.

Naši maturantje so tokratno Miklavževanje izpeljali odlično. Odločili so se »konkurirati« Mariu in vse skupaj predstavili skozi oddajo Spet zdoma (naglasna zadnjem a-ju). Namesto Mie Žnidaršič je pesem uvodne špice, prirejeno prav za to oddajo, odpela maturantka Andreja Frelih, vlogo plesalk pa so prevzeli angelčki. Voditelj in nepogrešljiva

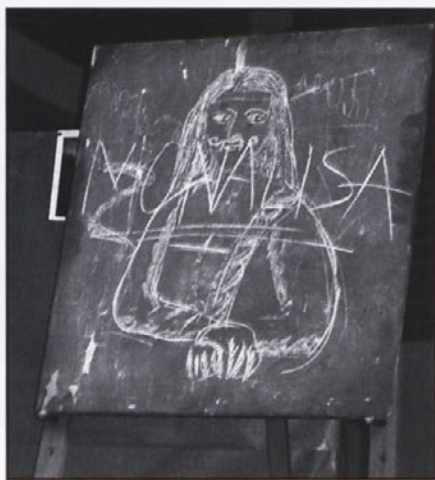
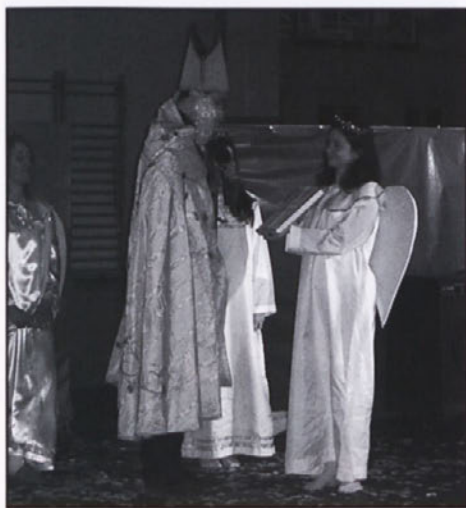
»AnaLiza« sta na čajanko povabila tri profesorje, v imitaciji dijakov, ki so odgovarjali na vprašanja in s svojimi odgovori, ki so bili seveda značilni za določenega profesorja, nasmejali publiko. Med oddajo sta se odvijali kar dve »bitki«. V prvi, imenovani Bitka s časom so sodelovali trije dijaki, ki so posnemali profesorje. Zagotovo nam bo v spominu ostal portret Mone Lise, ki ga je poln vneme narisal »prof. Vidmar«, volnene tangice »ge. Breščakove«, ki jih je »štrikala« ob CHNOPS-u, besedno zvezo: »daj gol« in njen pomen pa si bo zagotovo najbolj zapomnil »prof. Sušnik«. Drugi bitki je bilo ime Bitka talentov, v njej pa so se pomerili vsi razredi s svojimi skeči, filmčki, pesmimi ..., ter učiteljski zbor, ki je na nazoren in smešen način prikazal problematike, kot so: opravičila, statusi in dogajanje v razredu med poukom. Kako že pravi znani rek, da je pomembno sodelovati in ne zmagati? No, po njem so se zgledovali tudi scenaristi oddaje in za zmagovalce v obeh bitkah razglasili kar vse tekmovalce. Za popestritev oddaje je poskrbel pevski gost. V vlogi pevc

se je preizkusil in dokazal, da obvlada poleg fizikalnih poskusov tudi glasbene tehnike fizik »prof. Mozetič«, med dijaki boljše poznan kot »Getto«, ki ga je ravno tako kot vse učiteljske like imitiral četrtoletnik. Dočakali smo tudi prihod častitljivega moža Miklavža, ki nas je nagovoril in v sodelovanju s šolo pustil tudi darila, ki so dijake čakala v razredu. Čas je mineval hitro in kot bi mignil, je bil pro-

gram pri koncu. Pogled na uro in okno je govoril, da je vse skupaj potekalo kar dolgo, a mislim, da ni bilo nikomur žal, da je ti dve uri preživel na Miklavževanju, saj je bilo po koncu slišati same pohvale in videti ljudi, ki so nasmejani odhajali domov.

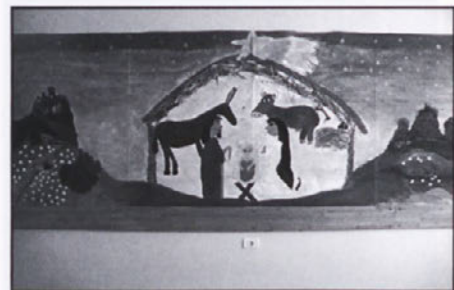
Maruša Štefín, 1.c

Sneg v Vipavi

Jaslice na ŠGV

1. a

1. b

1. c

2. a ka kapelo 3. E

2. b ka jastice 3. 4

3. a

3. b d. 4

3. c

4. a

4. b

4. c

Dijaški dom

Šolska kapela

Šolske jaslice

Hip-hop skupina tudi na naši šoli

V oktobru smo na naši šoli začeli z novo obšolsko dejavnostjo – s hip-hopom. Navdušil je zelo veliko dijakov, saj naša skupina šteje preko trideset plesalcev. Zelo ponosni smo na to, da je v naših vrstah tudi precej fantov – skoraj tretjina! Treningi potekajo dvakrat tedensko ob torkih zvečer in sredah po pouku. Skupino vodi trenerka Plesne šole Rebula – Alice Stojko. Naši treningi vključujejo ogrevanje, vaje za vzdržljivost, raztezanje in nazadnje učenje koreografije. Kljub temu da smo z vajami šele začeli, kar hitro napredujemo. Skozi šolsko leto načrtujemo nekaj nastopov, v marcu pa nas čaka tudi tekmovanje. Da pa boste lažje razumeli, kaj hip-hop sploh je, pa je tu krajši opis te glasbene zvrsti, ki predstavlja za marsikoga tudi način življenja.

Kaj je hip-hop?

Hip-hop je kulturno gibanje, ki se je pričelo v getih med mladimi Afroameričani in Latinskoameričani v New Yorku (v Bronxu) in se nato razširilo po vsem svetu. Štirje glavni elementi hip-hopa so:

- rap,
- DJ-stvo,
- grafiti,
- breakdance.

Nekateri štejejo beatboxing kot peti element hip-hopa, drugi dodajajo politični aktivizem, hip-hop modo, hip-hop sleng in druge elemente kot pomembne značilnosti hip-hopa. Za širše množice je postal izraz hip-hop sinonim za rap, vendar je to mišljenje zmotno. Rap je samo eden od elementov hip-hopa.

Znani raper Afrika Bambaata je hip-hop 23. septembra 1996 definiral takole:

»Hip-hop pomeni celotno kulturo gibanja. Ko govorimo o rapu ... rap je del hip-hop kulture. Rapanje. Dj-stvo je del hip-hop kulture. Oblačenje je del hip-hop kulture. Breakdance, 'b-boys', 'b-girls', način obnašanja, hoje, izgleda, govora, je vse del hip-hop kulture. In glasba ne pozna barve kože. Hip-hop glasbo delajo črnci, rjavi, rumeni, rdeči, belci. To je vse del hip-hopa.«

Pionir rapa DJ Kool Herz je hip-hop razložil tako:

»Hip-hop. Celotna kemija izvira iz Jamajke. Rojen sem bil na Jamajki in sem poslušal ameriško glasbo. Moj najljubši izvajalec je bil James Brown. On me je navdušil. Veliko plošč, ki sem jih igral, je bilo njegovih. Ko sem prišel v ZDA, sem samo dodal ameriški stil in glasbi dodal nekaj, na kar so lahko plesali.«

Komercializacija

V zadnjih 26. letih se je hip-hop razširil iz ameriških getov v še rastoči, multikulturni fenomen. Kot večina ostalih subkultur, hip-hop ni ušel temu, da se trži kot proizvod. Ta popularnost je hip-hop ponesla v množične medije, kjer je lahko začel vplivati na ljudi po vsem svetu. Ampak popularnost je za seboj potegnila tudi veliko komercializacijo hip-hopa na vseh področjih. Medtem ko v preteklosti rap videospoti niso bili niti vključeni v program MTV-ja, so sedaj močno vključeni v promoviranje mogočnih založb, kot je Sony, ki ima pod okriljem večino rap zvezd. Podobno se je zgodilo z hip-hop

oblačili, ki so dandanes med najbolje prodajanimi produkti v svetu oblačil. Pomemben položaj komercialnih raperjev kot so Puff Daddy, Nelly, Ja Rule in še nekateri, je imel velik vpliv na dojetanje hip-hopa. Nekateri raperji so celo ustanovili svoje firme, ki izdelujejo oblačila z njihovimi imeni.. Hip-hop ima neverjeten vpliv na mladino. Nekateri mladi Japonci hodijo celo v solarije, da bi postali bolj podobni črncem. Ta pojav ni omejen zgolj na Japonsko, ampak se pojavlja tudi v drugih mestih po vsem svetu. Kategorija »črn«, ki jo širi hip-hop, je postala politična identiteta, ki predstavlja upor proti kulturni prevladi imperializma medijev in rasizmu.

(povzeto po: <http://sl.wikipedia.org/wiki/Hiphop>)

Helena Uršič, 2.a

Pogled nazaj ...

1. Voščilnice

Tudi letos je potekala v okviru Slomškove ustanove akcija Eno voščilo – dvojno darilo, kot mi je povedal gospod Bogdan Vidmar. Motive za letošnje voščilnice, ki so bile v prodaji po vsej Sloveniji, so v okviru likovnega krožka pod mentorstvom Polone Kunaver Ličen in Davida Ličen ustvarili dijaki ŠGV. Naši dijaki so se namreč odzvali na natečaj SU, ki je izbrala motive 10 dijakov ŠGV, ki zaslužijo

pohvalo za sodelovanje na natečaju in čestitke za uspeh na njem. In kdo so mladi likovni ustvarjalci? Urška Skapin, Teja Lozej, Lucija Batič, Urška Bačar, Anja Čuk, Veronika Ožbolt, Sara Milavec, Maja Štefin, Matej Pregelj in Maruša Fabčič.

Mateja Preglja iz 4. a sem vprašala, zakaj se je odločil za sodelovanje pri likovnem krožku in kako so nastale zmagovalne voščilnice.

Povedal je, da je k likovnemu krožku na ŠGV pristopil iz veselja do likovnega ustvarjanja, malo pa tudi iz radovednosti. Pravi, da mu je na teh delavnicah prijetno, s pomočjo mentorjev Polone in Davida Lična ustvarjajo razne likovne izdelke, medtem pa se pogovarjajo. Božične voščilnice so bile njihov prvi izdelek. Najprej so naredili skico, ki so jo prenesli na bakreno ploščico. To pa so potem postopoma jedkali. Ko so dokončali matrico, so jo premazali z barvami za akvatinto in odtisnili na poseben papir. Tudi nas, kot Mateja, zelo veseli, da so bile na Slomškovi ustanovi izbrane njihove voščilnice.

2. Tekmovanja

ŠGV-jevci imajo precej dela s šolo, tako kot dandanes vsi srednješolci. Pa vendar naši gimnazijci pridno sodelujejo tudi v drugih obšolskih dejavnostih in se pripravljajo na različna tekmovanja. Znano je, da so pri tem uspešni. Sicer vsi vemo, da je pomembno sodelovati in ne zmagati, in ravno zaradi tega je dobro, da se dijaki udeležujejo tekmovanj, saj tako razširijo svoje vedenje na določenem področju, spoznajo širši pomen posamezne stroke in nenazadnje sklepajo nova poznanstva.

Zbrala sem samo nekaj rezultatov, mnogih še nimamo.

Povedati je gotovo treba, da sta zlato priznanje na državnem tekmovanju iz logike, ki je potekalo 19. 11. 2005, prejela Jakob Valič (zasedel je drugo mesto) in Katarina Čermelj (zasedla je šesto mesto). Srebrna priznanja pa so na istem tekmovanju prejeli Dominik Šurc, Tilen Marc, Andrej Leban.

Istega dne se je v Ljubljani odvijalo tudi predtekmovanje oz. izbirno tekmovanje za 38. mednarodno kemijsko olimpijado. Izmed šestdesetih prijavljenih je bilo izbranih 24 tekmovalcev, ki se bodo še nadalje trudili, da pridejo na omenjeno tekmovanje. Med njimi sta tudi Tina Ilc, ki je dosegla 2. mesto in Mojca Ivančič s 4. mestom.

Četrtošolka Tadeja Lavrič je barve slovenske zastave zastopala na svetovne prvenstvu v kotalkanju, ki je bilo organizirano v Rimu. V skupnem seštevku je dosegla 11. mesto.

Vsem iskreno čestitamo in jih spodbujamo naprej.

3. Srečanje profesorjev katoliških gimnazij

Na ŠGV se v soboto, 15. 10. 2005, za spremembo niso drenjali dijaki, temveč profesorji. In to ne katerikoli profesorji, ampak profesorji katoliških gimnazij. Podarjen nam je bil čudovit jesenski dan in razpoloženje je bilo prijetno že od začetka. V ne preveč zgodnjih jutranjih urah smo popili kavico in poklepetali o bolj sproščenih temah, za katere med tednom ni nikoli časa. Predvsem pa je bilo seveda vse skupaj namenjeno gostom z drugih gimnazij, ki jih sicer redko vidimo.

Najpomembnejši namen današnjega srečanja sta namreč prav druženje in izmenjava mnenj, je v uvodnem pozdravu povedal naš ravnatelj, g. Vladimir Anžel. V avditoriju smo si poiskali prostorček in sledilo je bogoslužje. Vodil ga je rektor ŠGV, g. Slavko Rebec. Zapeli smo, se zahvalili Gospodu za njegovo pomoč pri

našem delu in tehtno premislili rektorjeve besede. Primerjal nas je s kruhom in nas pozval, naj dišimo tako močno, da bodo dijaki sledili našemu vonju in črpali od nas vse, kar jim lahko damo kot poklicani vzgojitelji. Pa potrpljenja naj ne pozabimo, zvrhan koš se ga potrebuje, a na koncu čutimo, da se je izplačalo.

S prijetnimi in toplimi mislimi je prav tako predavateljico napovedala ga. Tatjana Božič. Sledilo je namreč predavanje gospe Jožice Pizzoni, ki nam je spregovorila o vlogi katoliškega učitelja – učenca Življenja. V duhu prisposodob nas je popeljala kizviru vode, k vrelcu vrednot. Sodobni svet ne potrebuje sodobnih vrednote, to je zmeta! Izvir je še vedno isti, le zjemati se moramo naučiti iz njega. Če smo se nekoč lahko sklonili nad vrelec in pili, je danes med kozarcem vode in izvirov vodovod. Gospa Pizzoni nas je z iskrenostjo, s katero je povzemala lepe in težke trenutke v svojem življenju, pripeljala do ugotovitve, da smo učitelji res poklicani. Da zato zmoremo včasih nemogoče. In da bomo nemogoče zmogli vedno, ko in če bomo iskreni – s sabo in z dijaki. Dijakov ne smemo vzgajati kot rastlin v topli gredi. Te so sicer bujne in visoke, a včasih mlečne in ne preveč odporne. Ko jih postavimo v naravne pogoje pa izgubijo vso svojo prednost. Tedaj vodstvo prevzamejo rastline, ki so rasle v mrazu in vetru, in znajo ceniti vsak priboljšek, še tako majhen. Na vseh področjih življenja je tako, da iskren pogovor in sposobnost poslušanja, pomenita zdrav odnos med ljudmi.

Po njenem predavanju smo ostali brez besed. Sama sem bila polna misli, vendar se mi je zdelo, da ni potrebno nič več

dodati. Da je bilo povedano vse. Čeprav imamo včasih občutek, da je delo profesorja brez vrednosti, da bo naše prizadevanje pozabljeno že naslednje leto, naslednji mesec, dan, pa iskren pogled, prijazna beseda in pristen odnos ostanejo v srcih in dušah mladih.

Po tako obilni duhovni hrani je bilo treba nahraniti še telo. Sledila je malica v dijaškem domu. Okrepčanim se je bilo nato lahko podati na ogled Podnanaosa in cerkve v Podbrju ter si ponovno privezati dušo ob kozarčku in pesmi fantov iz pevskega zbora Ipavska v tipičnem vipavskem hramu ...

Irena Krapš Vodopivec

4. Nedelje Kristusa Kralja

Čas, da ponižno stopimo pred Gospoda in nas kot kralj pogosti. Točno to se je zgodilo 20. 11. 2005. Kristus Kralj je naš domski praznik, zato smo se vsi dijaki, ki prebivamo v dijaškem domu ŠGV-ja, zbrali, da ga proslavimo. Da bi bilo vzdušje bolj praznično, smo povabili še naše starše in učitelje ter celo škofa, g. Jurija Bizjaka.

Najprej smo se zbrali v dijaškem domu, kjer so bili profesorji na razpolago za pogovor s starši ali dijaki. Ob 18.30 se je začelo pravo praznovanje. Začeli smo ga s sveto mašo, pri kateri smo glasno prepevali in vsak po svoje sodelovali. G. škof nam je povedal nekaj o tem, kako se moramo upreti skušnjavi in včasih izbrati težjo pot. Tako bomo sicer več napore prišli do boljšega olja. To sem takoj povezala s šolo. Težje se je zares učiti kot le »blefirati«, ali to prinese boljšo oceno. Po končani maši se nekateri kar nismo

mogli odpraviti iz cerkve in smo zapeli še eno pesem. Mi smo se Gospodu poklonili, torej je prišla na vrsto pogostitev. V domu so nam pripravili pravo pojedino. Pomembno pa je bilo to, da smo imeli čas za druženje.

Kamorkoli sem pogledala, sem videla nasmejane obraze. To je zame praznik, da so vsi veseli. Upam, da bodo nasmeški prisotni vedno. Tako bo lahko vsak dan majhen, nezapovedan praznik.

Urška Primožič, 2.a

5. Utrinki iz Hamburga

Dijaki Škofijske gimnazije že sedem let uspešno sodelujejo na tekmovanju mladih raziskovalcev zgodovine, ki ga organizira in finančno podpira ustanova Körber Stiftung iz Hamburga. Ustanovitelj Kurt Körber (1908–1980) je bil nadarjen izumitelj in uspešen podjetnik. S svojimi izumi je obogatel, vendar bogastva ni uporabil le zase, ampak ga je vložil v razne ustanove, ki nosijo ime po njem – Körber Stiftung. Ustanova želi služiti javnemu interesu. V njeni ustanovni listini je določeno področje delovanja: mednarodni dialog, pospeševanje znanosti, raziskovanje, vzgoja, razni kulturni projekti, skrb za ostarele in bolne.

Eno od področij, ki ga ustanova podpira, je pospeševanje raziskovanja sodobne zgodovine, za kar skrbi mreža Eurostory, ki je del Körber Stiftung. Mreža Eurostory želi vzgojiti in spodbuditi mlade, da se lotijo neodvisne in kritične raziskave

preteklosti, ko se udeležijo zgodovinskega tekmovanja. S takšnim raziskovanjem naj bi spoznavali druge narode, se naučili poslušanja različnih, včasih celo nasprotnih mnenj in pogledov na zgodovino in znali na razumljiv način povedati zgodbo o svoji preteklosti pripadnikom drugih narodov in družbenih okolij. Presegli naj bi zaprtost, ki jo povzročajo žolčne razprave, ki temeljijo na pretiranem ponosu ali na prevelikem samopmilovanju. Le tako je mogoče odkrivati pozitivne vidike zgodovine, ohraniti spoštovanje in utrjevati vezi med evropskimi narodi.

Trenutno je v Eurostory vključenih 18 nevladnih organizacij iz naslednjih držav: Belorusije, Bolgarije, Češke republike, Estonije, Nemčije, Italije, Latvije, Norveške, Poljske, Romunije, Rusije, Škotske, Srbije

in Črne Gore, Slovaške republike, Švice, Ukrajine, Walesa in seveda Slovenije. V vsaki od teh dežel poteka tekmovanje, štirikrat letno pa Koerberjeva ustanova prireja seminarje tako za mlade raziskovalce kot tudi za njihove mentorje v raznih evropskih mestih.

Tekmovanja na državni ravni so se naši dijaki udeležili v šolskem letu 1999/2000. V šestih letih so naše dijakinje prejele kar šest nagrad. Prva nagrajena bila naloga Zdravstveno stanje mladih, za katero sta dijakinji Mateja Marinič in Brigita Habjan leta 2001 (nagrade se podeljujejo spomladi) prejeli drugo nagrado in potovanje v Hamburg. Že naslednje leto sta Urška Ilc in Meta Novak za nalogo Opasilo prejeli tretjo nagrado in potovanje v Talin. Leta 2003 pa sta Irena Ipavec in Polona Kete z nalogo Prevozništvo nekoč in danes dosegli prvo mesto, poleti pa sta bili na seminarju v Berlinu. Letos spomladi sta kar dve deli naših dijakinj zasedli prvo mesto: Irena Ipavec z raziskovalno nalogo Katoliška mladinska revija Ognjišče nekoč in danes ter Urša Mali in Tina Ilc pa z nalogo Od oglasov do Oglasov. Dijakinje so se udeležile raziskovalnih taborov v Benetkah oziroma v Berlinu.

Nagradna potovanja so pri Körber Stiftung vedno delavna tako za dijake kot za njihove mentorje.

Sam sem se udeležil seminarja za mentorje, ki je potekal na sedežu fundacije v Hamburgu, med 16. in 19. novembrom letos. Hamburg, severno nemško mesto, bi lahko primerjal Benetkam, saj je zgrajeno na številnih otokih, ki jih je ustvarila reka Laba, nemško Elbe. Mesto povezuje prek 2000 mostov, po kanalih plujejo ladje, čolni, kar ni nič čudnega, saj velja za eno od največjih svetovnih pristanišč, po velikosti pa je z nekaj manj kot 2 milijoni prebivalcev drugo največje mesto v Nemčiji. Prav pristaniška dejavnost je od 12. stoletja oblikovala bogato preteklost mesta, ki je bilo povezano v trgovsko mrežo hanseatskih mest. Ko prideš v

središče mesta, postaneš pozoren na to, da pravih starih zgradb ni. Druga svetovna vojna je cvetočemu mestu prinesla pravo uničenje. Le nekateri ostanki, npr. stolp gotske katedrale sv. Nikolaja nas spominjajo na nekdanje slavne čase. Po vojni so skušali obnoviti kar se je dalo, pri novejših zgradbah pa so se v središču mesta izogibali betonu, ki ob znameniti stari mestni hiši ne more dati pravega blišča. Ker sem prišel dan prej, kot se je pričel seminar, sem si lahko ogledal, kolikor sta dež in sneženje dopuščala, znamenitosti starega jedra, pa tudi v kakšno veleblagovnico sem pokukal. Cerkve so večinoma obnovljene v prejšnjem slogu, brez bogatih okrasov in kipov, pretežno pa pripadajo evangeličanom, ki tu predstavljajo večino kristjanov. Le s težavo sem odkril katoliško cerkev Matere Božje, ki je hkrati stolnica hamburškega nadškofa. Pri bogoslužju, ki sem se ga udeležil, sem pogrešal tisto sodelovanje, petje, glasno odgovarjanje, ki je v naših župnijah običajno. Vse se mi je zdelo preveč uradno in hladno.

Hamburg slovi kot mesto, kjer je veliko priseljencev, okrog 300.000 jih je: od Poljakov, Špancev, Portugalcev, Italijanov pa do Turkov in emigrantov iz nekdanje Jugoslavije. Prav s tem vprašanjem smo se ukvarjali mentorji, 17 nas je bilo, iz raznih, pretežno vzhodnoevropskih držav, in poskušali dobiti v stikih s priseljenci podobo njihovega položaja in težav, s katerimi se srečujejo. V treh dneh smo morali izdelati nalogo in se pri tem naučiti prijemov in načinov, kako odkrivati problematiko vključevanja emigrantov v nemško družbo. Poudarek je bil na skupnem delu. Zanimivo je bilo

slišati iz ust pripadnice turške narodnosti, gospa je že 40 let v Hamburgu, da se najtežje vključujejo muslimani, ki zadnje čase pod vplivom islamskega fundamentalizma zavračajo nemško kulturo, jo celo zaničujejo in ne sprejemajo. V tem je tudi težava mladih muslimanov, saj jim izobraževanje ne pomeni veliko, v šolah ne dosegajo uspehov, ne morejo nadaljevati šolanja in zato tudi ne najdejo boljših služb. Nekaj težav pri vključevanju predstavlja jezik, prav tako pa tudi podcenjevanje. Oblasti se trudijo, da bi zgladili nasprotja, ki jih v sebi nosijo različne kulture, vere, vendar primer

zadnjega meseca v Franciji, kjer so po državi divjali nemiri, kaže, da to ni tako enostavno. Na eni strani je čutiti strah, na drugi pa strastno iskanje prave poti, da bi našli sožitje in preprečili kakršenkoli izbruh mržnje. Sožitje je možno, je dejala turška sogovornica, če le obstaja želja pri ljudeh, da spoštujejo kulturo drug drugega, in sprejmejo tiste vrednote, ki so nujno potrebne za skupno bivanje in ustvarjanje.

Prof. Andrej Vovk

Albert Camus: Tujec

Človek. Vse, kar vemo, je to, da smo. In vse, kar smo izvedeli, smo videli sami. In edina gotovost, čeprav za mnoge strašna, je to, da se rodimo in še bolj, da umremo [(vse, kar se rodi, umre ...)]. In to je vse, kar je gotovega, logičnega. Zatorej je edino smiselno, da nam je to tudi edino merilo - Človek.

Mersault je bil povprečen človek, tak kot milijon drugih. Lagodno je plaval skozi življenje, odločal se je, kot je pač čutil. Ni bil prisiljen v razmišljanje, zato se je ravnal po splošnih zapovedih, morali. Ni sodil drugih, on jih je preprosto čutil. In to je v bistvu naravneje; razmišljanje se da prisiliti, čutenje pa izhaja iz človeka samega, nefiltrirano skozi logiko in razum.

Razmišljanje, ocenjevanje, sodba, gre do skupaj z moralo, normami, ostalimi, povprečnostjo ...

Čutenje pa je iracionalno, nelogično, osvobojeno vzroka in posledice.

Sicer pa je znano, da besede omejujejo razmišljanje, um.

Nadaljnje razpredanje o njegovem značaju bi bilo brezpredmetno, saj vemo le, kar je storil. Torej je edina očitna njegova lastnost stanovitnost, brezpogojno zaupanje v lastne odločitve, ne da bi jih opravičeval, racionaliziral. Torej zaupanje v človeka.

In kakor besede omejujejo um, črke v romanu ne morejo opisati Mersaultove osebnosti; menim, da je človeški um neskončen ocean.

Kar poskusite šteti [(razumsko dejanje)] do neskončno!!

Zatorej prepustimo črkam, temu primarnemu sredstvu racionalizacije, da opisujejo dejanja; čutenja pa le, kolikor so vezana na konkretna dejanja. Ker vseh vzrokov tako ali tako ne bomo nikoli razumeli.

Šele ko je bil postavljen pred zahtevo, da zaradi prihajajoče smrti oceni svoja dejanja, življenje, je začel razmišljati o njih. In prišel je do zaključka, da bi bilo nesmiselno drugim opravičevati svoja dejanja. Dejanja, za katera je on dobro čutil, zakaj jih je storil.

Dejanja, ki so se zgodila v določenem trenutku in trenutnem, enkratnem stanju njegove notranje zavesti, oceana; soditi jih univerzalno, po nekih zunanjih merilih, pa bi bilo dejanje cinizma do življenja, saj življenje ni opisljivo; svetov je toliko, kolikor je ljudi, in sploh ni nujno, da se ti svetovi skladajo med seboj. Svet je absurden.

Kaj pa duhovnik ve, kako se je on tedaj počutil, in kaj mu daje pravico, da po sebi sodi druge?! Bog?

Oh ja, njegov Bog ...

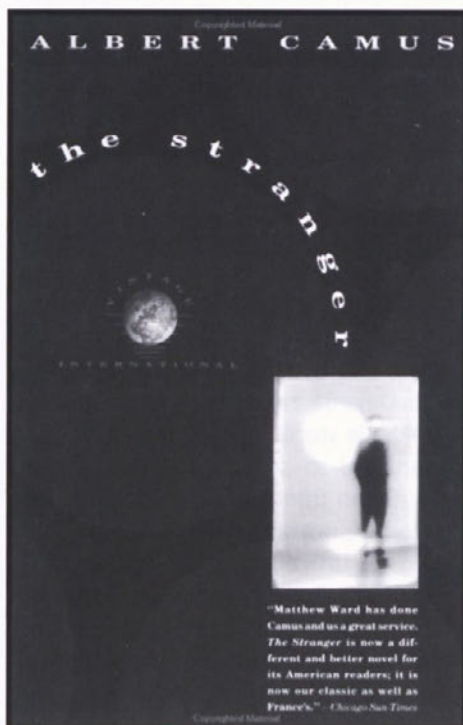
Zares poznaš le samega sebe. Torej ne moreš sklepati, kaj Bog hoče, lahko samo veruješ.

In nič ti ne zagotavlja, da je tvoje verovanje več vredno od drugih;

Da so tvoji tovariši več vredni od tovarišev drugih ...

Veš le to, da TI veruješ, in to je samo na sebi smisel tvojega verovanja, ki pa velja le zate! Druge pa vidiš skozi oči, ja, tvoje oči, in jih s tem avtomatično objektiviziraš.

Nobenepovezavenimedposameznikom,

njegovim svetom, in "resničnim" svetom. Svet je absurden.

In ta absurd je nestvaren, neopisljiv. Naivno je svet urejati, osmišljati.

In naivno, neodraslo je bežati pred tremi dejstvi:

rojstvom, izbiro, smrtjo.

In kaj potem, če ni žaloval za materjo? Vsak umre, to je dejstvo.

In edinkrat, ko nimaš izbire (poleg rojstva in smrti, seveda), je to, da imaš izbiro. Z drugimi besedami, obsojen si na izbiro.

Vprašali bi, zakaj pa potem sploh izbiramo, ko pa je vse tako ali tako brez veze?

Ravno pravica do izbire dela človeka človeka. Ni važno, kaj izbereš, važno je, da izbereš v skladu s samim sabo, torej s človekom. Mersault, čeprav povsem povprečen, ravno z izbiro narediti nekaj neobičajnega postane nepovprečen. Ne nad-, niti pod-, temveč preprosto ne-. Kajti določitev nad- in pod- ni odvisna od Mersaulta (ki je enkrat, neopisljiv), temveč od fiktivnih meril, po katerih ga sodimo.

Vendar je očitno v človeški naravi, da se boji biti človek!

Ljudje smo si skozi stoletja izmišljali različna sredstva, da bi se otesli izbire. Najsibo usoda, tradicija, vera ali preprosto družbene norme, morala; vse to nam je, tako kot drugi Mersaultu, pravilo, kaj je prav in kaj ni, kaj se spodobi in kaj ne. Vse to nam je osmiljevalo nesmisel; vse to je samo na sebi absurd.

In tako kot se je potrebno upreti svetu, je potrebno "preskočiti" preživete norme, nesmisle ...

Pa čeprav zato potrebujemo radikalno osebnost, nekoga, ki bo za to pripravljen umreti, Mersaulta.

Prava svoboda je težka, mnogo pretežka za večino ljudi. Zato je prav, da se jim pusti živeti v njihovem moralnem, smiselnem svetu.

A ko začnejo, kot duhovnik, drezati v panj, drevo spoznanja, so v nevarnosti, da se jim svet podere kot hišica iz kart. In zbežali bodo objokani.

Vendar pa je problem, ker na svetu vlada diktatura povprečnežev; številčnost jim daje, ali tako vsaj mislijo, pravico, da svoj smisel, pa čeprav je le iluzija, vsiljujejo drugim kot absolutno, in jih, če se ne ravnaajo po njem, (ob)sodijo. Na smrt.

Ali to, da se s tabo strinja milijon ljudi, pomeni, da je tvoje mnenje bližje absolutni resnici, kot mnenje tistega, s katerim se ne strinja nobeden?

Vem, da bi mnogo ljudi rajši izbralo srečo, iluzijo, kot pa svobodo, resnični svet. Ampak, ali bi jih bilo vredno sploh klicati ljudje? Za mnoge je ravno razčlovečenje cilj življenja ...

Tu se moram ustaviti. Če bi pisal naprej, bi jih že sodil po sebi, do česar nimam nobene pravice. Navsezadnje imajo "oni" številčno prednost. In kaj mi zagotavlja, da imam jaz bolj prav kot oni?

Ali imam sploh prav? Vem le, kar čutim; res je le to, da sem; in prav je le to, da sem, kdor sem ...

V bistvu ima vsak svojo usodo. Imenuje se on sam; dodeljena pa mu je bila z dejstvom rojstva.

Ne more ne-izbrati. Kajti tudi če se odloči, da ne bo izbral, je izbral.

Ne-izbiro.

In ta bo, kot njegova resnica, umrla z njim in se ponovno rodila v milijardah drugih. A vsakič drugače, kot neopisljiv, neskončen posameznik, z enkratnim svetom v lastni glavi.

Kot Človek.

Andrej Leban

Obisk pri tebi – najlepše božično darilo

Bližal se je božični čas. Ta je bil letos zame še poseben, ker je letos v naši vasi tudi lepo snežilo. Pravi čudež je bil, da se je sneg prijel na tla, kajti ponavadi, vsaj v preteklih letih ga je zapadlo zelo malo in še ta se je na tleh hitro stopil ali pa so se snežinke stopile že v zraku, še preden so padle na tla. Ker pa smo na Vipavskem, zaradi značilne burje sneg lahko odpadne in nastane pravi metež.

Božič je bil zame letos res poseben. Popoldne, ob treh, smo pripravili jaslice skupaj s starši in sestro. Vsak je prispel nekaj malega, da so jaslice izgledale fantastično. Ker je zunaj snežilo, smo skozi okno opazovali snežinke. Potem je nehalo snežiti in s sestro sva se odločili, da greva ven naredit snežaka. Kar dobro nama je uspel in tudi višji je bil kot lansko leto, ker je letos zapadlo več snega.

In takrat se je zgodilo! Mobilni telefon, ki sem ga imela v žepu, je zazvonil. Pogledala sem in videla, da me kliče on. On, s katerim nisem govorila že pol leta.

Vmes so bili le bežni pogledi od daleč, ki pa so se končali prej kot v minuti.

Oglasila sem se in spregovorila z njim. Vabil me je k sebi domov. Bila sem osupla, da to počne - - - še nikoli nisem bila namreč pri njih doma in to, kar se je sedaj dogajalo, ko je preteklo že pol leta ... Odvrnila sem mu, da me nima kdo peljat, ker starši praznujejo pri babici. Rekel je, da lahko pride njegov brat pome, če si to res želim in da ve, kje sem doma. Torej je bilo zmenjeno. Sestro sem peljala k babici, ki je živela le nekaj metrov stran od naše hiše. Staršem sem povedala, kam grem in kdo me pride iskat ter se zmenila, kdaj se vrnem. Dovolili so mi, da ostanem do devetih zvečer.

Ob pol osmih me je prišel iskat njegov brat. Tako sem tudi njega поблиže spoznala in ko sem prišla k njim domov, mi je fant, ki me je povabil, predstavil starše in še drugega brata.

Potem me je povabil, da si ogledam njihovo hišo. Tudi oni so postavili zelo lepe jaslice. Ko sva prišla v njegovo sobo, sem bila začudena, ker je bila taka, kot sem si jo predstavljala - - taka, kot mi jo je opisal po mobilnem telefonu pred meseci!

Sicer pa je čas hitro minil in morala sem domov. Odpeljal me je njegov brat, tisti, ki me je peljal prej. Preostanek večera

sem preživela s starši in s sestro, ob polnoči pa smo šli vsi skupaj z babico k polnočnici. In spet sem videla njega - - - njega, ki mi je podaril prečudovito praznovanje. Jezusovo rojstvo sem pričakala v veselem vzdušju.

Sarah

Park

Po dolgem času se je sonce le prikazalo, kajti zima je bila že prehuda. Drevje je izgubilo listje že oktobra in zaradi snega je bilo veliko več prometnih nesreč kot ponavadi.

Sedel je v parku. Oblečen v črn, usnjen plašč in z dolgimi lasmi je čakal prijatelja, da mu prinese tisto, česar bi si moral

najmanj želeti. Vsak dan je sedel tam, pa čeprav je bil zunaj peklenski mraz. Moral je sedeti, da je dobil, kar je potreboval.

Ko se je vrnil domov, je vrgel plašč na tla in se zaprl v svojo sobo. Zaklenil je vrata in takoj segel po prijateljevem »darilu«. Če ga ne vzame takoj, ne bo več dolgo zdržal. Mati je vedela, kaj se dogaja. Ve-

dela je, da je z njim nekaj hudo narobe, vendar je molčala. Molčala je pred seboj in pred drugimi. Ni si hotela priznati, da je njen sin globoko zabredel. Očetu pa je več kot on pomenila njegova kariera. Zjutraj je odšel, še preden se je sin prebudil in zvečer se je vrnil, ko ga ni bilo več doma. S fantom pa je bilo vedno huje. Preživljal je obdobje, ko se mu je vse podiralo. Iz obupa je doma celo kradel denar. Nekega dne, ko mu je mati omenila, kaj se z njim dogaja, jo je grdo pretepel. Toda spet je molčala.

Zadnje dni se hrane sploh ni dotaknil. Pil je samo pomarančni sok. Edino to ga je še držalo pri močeh. Ves čas je samo spal.

Nekega dne pa je rekel materi: »Odločil sem se!« Oči so ji zažarele in v srcu ji je postalo toplo. Vedela je, da mu bo uspelo. Prišel je dan, ko se je moral posloviti in odšel je s sklonjeno glavo, saj je čutil obilico sramu, ki ga je zarezala globoko v srce. Z domačimi je lahko govoril vsak drugi teden. Pošiljali so mu veliko pisem. Na zadnjega pa je odgovoril tako:

»Dragi moji!

Moram vam priznati, da mi je tukaj postalo všeč. Toda zelo vas pogrešam in rad bi se vrnil domov, saj vas nisem videl že celo leto. Premestili so me v drugi del komune. S fanti se zelo dobro razumemo.

Mati, vem, da sem ti storil veliko hudega in vem, da mi ne boš nikoli zares oprostila. Toda iz dna srca te prosim odpuščanja! Odkar sem tukaj, sem postal drug človek. Vem, da je to v enem letu skoraj nemogoče, toda zdi se mi, da sem pripravljen na vrnitev domov. Mislim, da se bom vrnil čez

kak mesec. To je precej hitro, toda želim vas videti čimprej. Mati, oče želim vaju objeti, biti varen v vašem objemu!«

Točno čez mesec dni se je vrnil, tako kot je obljubil. Vpisal se je v šolo in si poiskal začasno delo. Vsako nedeljo sta z materjo odhajala na dolge sprehode, kjer sta govorila o njegovi preteklosti. Sedaj ga ni bilo več strah govoriti o tem. Priznal ji je, da je kradel in ona mu je odpustila, saj je bila prepričana, da mu je res uspelo. Verjela je v to, da je postal drug človek.

Čez nekaj mesecev, ko je pospravljala sobo, pa je v njegovi torbi našla zavojček. Zavojček, za katerega je upala, da ga ne bo nikoli več videla. Zameglilo se ji je pred očmi. Spet ji je zabodel nož globoko v srce. Tokrat je segel še globlje. Ni mogla verjeti, da jo je tako prevaral. Takrat je obupala. Vedela je, da mu ona ne more več pomagati. Vedela je, da je to samo njegova odločitev.

Iz dneva v dan je gledala, kako se njegovo stanje slabša. Bil je na koncu poti. Prebedela je vsako noč in si želela, da bi bilo te more čimprej konec. In nekega dne jo je sam končal. Zjutraj ga je našla v kopalnici. Ležal je na tleh. Padla je na kolena in solze so se ji izlile kot najhujši hudournik, ki pokoplje vse pod seboj. Oddahnila si je, saj je vedela, da bo sedaj srečen.

Nato je vsak dan hodila k njemu na grob in se pogovarjala z njim. Ko se je nekega dne vračala iz pokopališča, je prečkala park. Tam je na klopci zagledala mladega fanta v črnem usnjenem plašču in z dolgimi lasmi, ki je nestrpnost čakal ...

anonim

Trenutki ...

Na kaj pomisliš, ko te zjutraj po licu pobožajo topli sončni žarki? Na kaj pomisliš, ko ti vročo kožo ohladi ledena morska voda? Na kaj pomisliš, ko se kar naenkrat iz neba izlije topel dež, ti pa nimaš dežnika? Na nebu se nariše žareča mavrica, dežne kapljice pa drsijo po tvoji koži in se nato vpijejo v žamet tvoje obleke.

Ali ni čudovito, ko te očka posede v svoje naročje, in ti za uho zatakne cvet marjetice? V varnem objemu začutiš vonj, ki te skoraj uspava.

Zapri oči in si predstavljal zimski večer ob kaminu, kjer babica svojim vnučkom pripoveduje zgodbe. Ducat velikih, zelenih oči, ki strmijo vate in z zanimanjem stegujejo svoja ušesca. Zunaj brije veter, velike snežinke se nabirajo na okenskih policah in iz streh visijo majceni ledeni kapniki. Kaj občutiš?

Predstavljal si, da si na vrhu gore, okrog tebe pa je ogromno tišine. Prisluhni ji. Poslušaj jo, kako se pogovarja s teboj, kako ti poje. Kaj občutiš?

Ko se sprehaš po mestu, opaziš veliko gručo nestrpnih ljudi. Vsem se vedno nekam mudi. Dobro jih opazuj. Opazil boš obraze, ki niso le neme lutke. Niso tam zato, ker morajo biti. Tam so, ker želijo, upajo, hočejo. Vsak izmed njih izžareva pričakovanja, svobodo, zadovoljstvo.

Ne boj se narediti, kar ti srce ukazuje. Naj te omejenost družbe ne zadrži. Vzemij potovalko in še isti dan odjadraj na drugo stran sveta.

Ne skrbi, če nimaš dežnika, ko zunaj pada dež. Uživaj v dežnih kapljicah in se igray z njimi. Ozri se v nebo in zagledal boš čudovito mavrico.

Veliko je čudovitih trenutkov, ki zbežijo mimo nas, ko sploh ne vemo. Koliko lepih stvari smo v življenju že zamudili, ker smo mislili, da je nekaj drugega pomembnejšega. Zakaj se vsem tako mudi?

anonim

Don Kihot

Zdi sem mi, da je don Kihot nekako brezčasen. Z vsem njegovim 'sijajem' ga lahko mirne vesti postavimo v današnji čas in v njem bomo spoznali sebe, mogoče prijatelje, znance.

Njegovo viteštvo bi lahko zamenjali z obsedenostjo z virtualnim svetom, televizorjem ..., pa imamo sodobnega don Kihota. In ali ne stojijo don Kihotom ob strani vedno

Sančo Panse? Ali se ne sprašuje človek že od začetka svojega obstoja, kje je meja med biti nor in biti t.i. normalen? Ali meja sploh obstaja? Ali ni navsezadnje norost življenje v domišljiji? In kaj ni življenje v domišljiji za t.i. norce ravno tako realno, kot je za ostale življenje v realnosti, ki mogoče sploh ni realnost ampak iluzija? V zgodbi večkrat zasledimo prepletanje

norosti in 'normalnosti' pri don Kihotu in Sančo Pansi. Ob tem se mi poraja vprašanje, ali sta ta dva svetova res tako različna in nerazumljiva eden za drugega, kot ju vidimo ljudje?

Katarina Čermelj, 1. c

Francija

Jesenske počitnice sem preživela v Franciji. Na pot sem se odpravila v četrtek zvečer. Z avtobusom smo se peljali skozi Italijo in nato prestopili mejo z Francijo. V petek zjutraj smo si najprej ogledali Avignon in njegovo okolico. Videli smo nekdanjo papeško palačo. Ta je služila papežem, ki so bivali v Avignonu. Poleg tega je mesto poznano tudi po avignonskem mostu, ki je nekoč povezoval bregova reke Rone. Danes je en breg premaknjen, da lahko po reki plujejo tudi ladje. V bližini pa smo si ogledali še zelo dobro ohranjen rimski akvedukt. Na poti do naše končne postaje smo se ustavili še

za ogled nekega spomenika. Pravzaprav gre za velika kamnita kolesa, ki so razpostavljena po celi vzpetini. Na njih so razni napisi, ki nam povedo, kaj naj bi to

sploh bilo. Med njimi so tudi trije stolpi, s katerih je lep pogled na morje. Poleg dveh samostanov smo si ogledali tudi srednjeveško mesto Carcassonne. Srednjeveško mesto leži na vzpetini. Obdaja ga več obzidij, ki so ga varovala pred napadalci. To nalogo so zelo dobro opravila, saj je mesto popolnoma ohranjeno. Ko se sprehajamo po mestu, lahko vidimo obnovljene hiše v srednjeveškem

slogu in seveda grad, ki ga obdaja še eno obzidje. Danes je v mestu zelo malo pravih prebivalcev, več je turistov in trgovcev. Ti ponujajo vse mogoče, v

vsaki trgovini pa najdemo otroške meče: lesene ali plastične, lahko imajo celo zvočne efekte. Od vseh trgovin pa je gotovo najbolj priljubljena tista, v kateri ponujajo vse mogoče piškote in sladkarije.

Po poti nazaj smo se peljali še skozi Marseille, Cannes, Nico in videli glavno mesto Monaka Monte Carlo. Skozi ta mesta smo se premikali zelo počasi (zaradi

gostega prometa), tako da smo si lahko vse natančno ogledali: najdražje hotele, Azurno obalo in prebivalce.

Ta del Francije mi je bil zelo všeč, saj prav na vsakem hribčku vidimo samostan, grad ali kak drug ostanek preteklosti.

Irena Čavdek

Haiku

Žoga že leti
leti, leti, leti in ...
Še vedno leti.

V temi noči.
Za vogalom obzorja.
Mi misel molči.

Bog ima rad norce.
Zakaj? Tako veliko
jih je ustvaril.

Sneži in sneži.
Čisto vse pokrije
tiha odeja snega.

Na nebu žari,
v temi ga ni in svet
se okrog vrti.

Zvezde in luna
temno nebo krasijo,
se v vodi bleščijo.

Na nebu je zvezda
prižgana je zate, da
najdeš pot domov.

Poglej v travo.
Videl boš, kako raste,

polna življenja.

Gledam v naravo,
lepoto to prelepo.
Vedno manj jo je.

Žalosten sem bil,
če nisi zaigrala
zlata trobenta.

Poglej! Dežuje.
Kaplje padajo z neba –
mavričen dežnik.

Bel list papirja
se lesketa v soncu.
Polno črnilo.

Ljuba travica!
Kako lepo rasteš ti,
jaz sem pa majhen.

Zgrabi trenutek,
ki tebi je podarjen,
da te osreči.

Krst pri Savici

Moje mnenje 1

Pesnitev mi je bila delno všeč. Ni mi bil po volji konec. Zdi se mi, da obvisi kar nekako v zraku, ko se ne konča ne dobro, ne slabo. Meni osebno je najbolj všeč Uvod. Tu se kaže pogum Slovanov, ki so svojo kulturo branili do konca. Nisem razumela, kakšen pomen naj bi v pesnitvi imel krst. Krst je simbol nekega novega začetka, Črtomir pa se sam v sebi ni spremenil. Presenečena sem bila nad tem, da Črtomir ni opisan kot kakšen junak (razen morda v Uvodu). Čustveno je hitro zlomljiv človek, ki pusti, da se odloča njegovo srce. Svojih čustev niti ne skriva, saj so mu na koncu pritekale solze, ko je izvedel, da Bogomila ne bo njegova. Črtomir se mi je zdel odločna oseba le v Uvodu. Takrat je še točno vedel, kaj hoče, točno je videl cilje, ki si jih je zastavil. Ko mu je dosega enega cilja spodletela, ni niti drugih več jasno videl. To se je stopnjevalo, tako da je vse cilje videl le še daleč v megli, nedosegljive. Takrat je tudi pomislil na samomor. Bogomila mu je s krstom ponudila nove cilje, nek nov smisel. Te cilje je Črtomir, čeprav mu niso bili tako všeč, videl bližje in lažje dosegljive, zato je tudi sprejel krst. Spoznala sem tudi nekaj, kar najbrž ni bil Prešernov namen povedati; in sicer, da ne smemo vedno zagovarjati le svojega stališča, ampak se moramo prilagajati drugim.

U. Primožič

Moje mnenje 2

Prešeren je v tej pesnitvi odlično združil osebne poglede na pokristjanjevanje z zgodovinskimi dejstvi. Delo je zelo zanimivo in napetosti in boja ne manjka. Junaki so nekoliko idealizirani, dogajanje (bitke, krst) prav tako.

Menim, da se v bralcu Krsta pri Savici, no vsaj pri meni se je, pojavi določena mera poistovetenja z glavnim junakom. Čutimo njegov dvom, njegovo bolečino ob izgubi vsega, kar mu je bilo drago. Ali je vredno izgubiti življenje za nekaj, kar je že propadlo? Vsaka stvar ima svojo mejo, prav tako upor. Če bi Črtomir nadaljeval svoj odpor do krščanstva, bi bil najbrž prej ali slej pokončan. In tudi prošnja njegove ljubezni je imela velik vpliv pri tej odločitvi. Skratka, Krst pri Savici je pesnitev o spremembah in dogodkih, ki takim preobratom vselej sledijo. Mnogo žrtev je potrebnih in mnogo uporov je treba zatreti, da se uveljavijo. Včasih je vprašljivo, ali se splačajo, včasih ne, vsekakor pa je eno gotovo: toka zgodovine kljub jezovom, ki mu jih postavljamo, nikdar ne bomo ustavili, edino, kar nam preostane, je, da se mu priključimo in se po svojih najboljših močeh trudimo, da k njemu prispevamo kaj dobrega. Menim, da je prav to sporočilo Prešeren skril med epsko in ljubezensko zgodbo.

Klemen Cotič

Moje mnenje 3

Krst pri Savici mi ni neznana pesnitev. Že v osnovni šoli smo spoznali košček te mojstrovine: Uvod. Skupaj s tem so nam povedali mnogo o vsebini in razlogih za nastanek celotne pesnitve. Brala sem jo s predhodnimi vtisi, kar pa mi ni pokvarilo užitka.

Zgodba, ki se je odvijala pred mojimi očmi, me je povsem potegnila vase. Dotaknili so se me predvsem tisti deli, ki govorijo o ljubezni. Zlahka sem si predstavljala radost v cvetu njune sreče in čutila bolečino ob ločitvi. Najbolj me je presunila usoda zaljubljenec. V najtežjih trenutkih je bila Bogomila vse, kar je Črtomiru ostalo, edina opora, razlog za življenje. Njena podoba ga je pripeljala nazaj v domači kraj. Začutila sem neizmerno Črtomirovo srečo in olajšanje, ko sta se po dolgi ločitvi spet videla. Zdaj ni nobene muke, ki bi je ne mogle prestati, ni ga človeka, ki bi mu mogle odvzeti bistvo njegovega obstoja. Razen enega. Nje.

Njuni skupni zemeljski sreči se je odpovedala iz enega samega razloga; da bi ohranila njegovo življenje v večnosti. Obljubila je Bogu in te obljube ni namerala prelomiti. Črtomir jo je razumel, vseeno pa mi je njegova presunjenost zvalila solze v oči. Stal je tam, sreča mu je polzela med prsti, sam pa ni mogel nič zoper to. Vse, kar je lahko storil, je bilo to, da je ugodil Bogomilini zadnji želji in se dal krstiti. Njeno odpoved je spoštoval in vse je storil tako, kot mu je naročila.

Od celotne pesnitve me je najbolj ganil konec. Najprej ga nisem hotela razumeti. Zakaj je storila tako? Oba je spravila v

nesrečo; zagotovo bi se vse skupaj dalo drugače rešiti! Toda ob ponovnem pranju sem ugotovila, da je to izjemen zaključek. Ne le zaradi veličastne tragičnosti, pač pa zaradi njunega čutenja. Njena ljubezen je bila tako velika, da se mu je lahko odpovedala za njegovo srečo. Pokonci jo je držala njena močna vera, ki ji je obenem dala tudi smisel nadaljnjega obstoja. Črtomir ji je moral brezpogojno zaupati, da je njeno odločitev tako mirno sprejel. Zanj je bil pripravljen storiti karkoli. Samo resnično velika ljubezen je sposobna takšnih dejanj. Name je naredila tolikšen vtis, da sem se začela spraševati o svoji sebičnosti in o tem, kako bi v njunem položaju ravnala jaz. Nisem si še prišla na jasno, vendar upam, da bi mi uspelo pozabiti na svoj ego.

A. Bajc

Pot v svet odraslih

Še včeraj je bilo ... ko sem se s prijateljki veselo podila po travniku in mami nabirala cvetlice, se smejala in kričala ... brez nikakršnega strahu in sramote. Bila sem svobodna kot ptica, ki veselo poplesuje v vetru, a danes ... danes se je zame začel nov dan, odprla sem knjigo na novi strani in začela živeti pravo, odgovorno življenje. Za vsako napako moram sama odgovarjati, ni več staršev, ki bi me zagovarjali in poskušali rešiti iz težav. Seveda mi starši še vedno stojijo ob strani v krizah, toda ni več tistega časa, ko je bilo vse nepomembno, ko mi ni bilo treba misliti na posledice! Ni več tistih razposajenih trenutkov otroštva, ko je bilo vseeno, kaj rečem, kaj naredim ... Sedaj so tu trenutki, ko postajam nekdo, nekdo, ki mora odgovarjati za napake. Pripravljam se na življenjsko pot in postajam oseba, ki bo sposobna nekoč živeti sama in skrbeti za svoje otroke – za svojo družino.

Vsi smo najprej otroci in počasi rastemo v odrasle ljudi. Če se zamislimo, ugotovimo, da je otroški svet monogo lepši, saj je bolj radosten, brezskrben in vesel. Otroci ne skrbimo zaradi problemov, ki morijo naše starše, saj morajo skrbeti za veliko stvari, povrh vsega pa imajo še otroke, ki jim mnogokrat "težijo". Toda otroci potrebujejo veliko ljubezni in topline na poti odrasčanja, saj vsako seme vzkali iz ljubezni svojega gospodarja. Skorajda vsak otrok si prizadeva biti podoben svojim staršem, posebno če spozna, da so dobri in poštene ljudje, vredni zaupanja! Starši morajo svojim "biserom" nuditi

čim več ljubezni! Kdo pa staršem nudi ljubezen?! Otroško življenje je tako enostavno. Otroci smo svobodni, kakor ptice v oblakih.

Mnogo bolj mi je všeč otroški svet, kakor pa svet odraslih. Odrasli morajo hoditi v službe, ki jih utrujajo. In imajo zato zelo malo časa za otroke, njihovo življenje je težko in polno neprijetnih trenutkov, toda tudi v življenju odraslih so lepi trenutki, ob katerih jim srce zaigra najlepšo melodijo. Marsikateri otrok si želi, da bi čimprej odrasel in zaživel drugačno življenje, saj bi končno končal s šolanjem ter prišel do zelenega poklica. Sama se s tem ne strinjam; no, saj je res, da se moramo dijaki vedno učiti in smo vseeno z oceno včasih razočarani, res je, da imamo včasih zelo malo časa za "uživanje". Glavno skrb nam predstavlja šola – učenje, toda ... Ni nam treba skrbeti za celo goro ostalih stvari, ni nam treba dolge ure težko delati, da bi lahko nasitili družino in svojim otrokom ponudili vse, kar si (za)želijo, ni nam treba skrbeti, ali je vse urejeno ... Otroci živimo v svojem pravljичnem svetu, kjer so principi na belih konjih, zlobni volkovi, hudobne in grde čarovnice, morske deklice ter še cel kup domišljjskih bitij. Mali otroci verjamejo v svet pravljičnih bitij in živijo vsak dan znova v neznanem, neresničnem svetu. Zanimivo je, da sploh ne preišljujejo, ali svet zgodb res obstaja ali je vse le laž, pomembno jim je le to, da čutijo ljubezen in toplino ljudi, ki jih obkrožajo ter da se imajo lepo.

Toda nekega dne je vseh pravljic konec

in ... BUM: otroštva je konec; "otroci" začnejo živeti popolnoma drugačno življenje, življenje vsakodnevnega strahu in nezadovoljstva, ki mu lahko rečemo tudi realnost. Realnost je življenje, polno žalosti, trpljenja, strahu, skrbi in stresa. Torej, zakaj naj bi bil svet odraslih lep?! Zakaj naj bi si želeli odrasti in zapustiti pravljične junake?!

Ta realni svet, ki ga otroci ne poznajo, je kakor ovenela roža, saj je pust ter poln žalostnih trenutkov in solza. Čeprav odrasli mnogokrat doživijo tudi kaj lepega, si tega ne znajo predstavljati tako, kakor si to znajo otroci ... njihovo veselje ni tako zelo iskreno. Niti zdaleč ni podobno pisani mavrici, kakršno vidijo otroci. Svet odraslih lahko primerjamo z dnevom in nočjo. Noč je temna, žalostna, mrzla, pusta ... Dan pa je razburljiv, poln nepričakovanih trenutkov, poln pustolovščin, norosti in zabave.

Le zakaj moramo otroci nekega dne odrasti v "zatežena" bitja, ki imajo polno skrbi, težav in zelo malo veselja?! Ali ne bi bilo bolje tudi za odrasle, če bi živeli v manj napetem in stresnem svetu in ne bi vedno izgledali kakor najbolj napeta struna na kitari, kakor neskončna jama brez svetlobe? Gotovo bi bilo tudi otrokom mnogo lepše v njihovi družbi. Odrasli mnogokrat 'moriyo' svoje otroke s težavami. Posebno majhno otroci zelo hitro opazijo probleme staršev, saj zelo dobro čutijo njihova čustva ... "ah", le kdo ve, kaj je boljše!

Na svetu ni dveh popolnoma enakih ljudi, kakor tudi v peščici zrnja ne najdemo dveh popolnoma enakih zrn. Ljudje bi se morali začeti zavedati, kako malo časa živimo in kakšno malenkost predstavlja

vsakdo! Morali bi se bolj truditi, da bi bili zadovoljni s seboj in navdušeni nad svetom. Vedno se trudimo biti najboljši. Ali ne bi bilo dovolj, če bi trdno delali za to, da bi bili z dneva v dan boljši; in da bi bili tako dobri, kakor zmoremo. Rek pravi, da ni potrebo zmagati ... potrebno je le sodelovati z najboljšimi močmi, kar jih premoremo. Mogoče zaradi naših prizadevanj biti najboljši na svetu zunaj divjajo vojne, lakota in sovraštvo!

Lady N

Mačji zgodbi

Tudi živali so živa bitja, za katere moramo tudi mi nekako poskrbeti in jih zaščititi, da ne izumrejo, zbolijo ali kaj podobnega. Otrokom bolj nenavadne in očem zanimive živali imajo skrbniki v živalskem vrtu in tako si jih lahko vsi ogledamo, ko si na primer starši vzamejo čas in gredo s svojimi otroki na izlet v Ljubljano. Še bolj pa so se nam prikupile domače živali, natančneje hišni ljubljenci, ki jih imamo tako rekoč vedno pri rokah, pa naj si bo to morski prašiček, mačka, pes ali pa tudi kdo drug.

Hišnih ljubljencev seveda ne smemo pustiti v nemar; negovati jih moramo skoraj tako kot majhne dojenčke, se igrati z njimi; nekatere peljemo celo ven na sprehod in še marsikaj zabavnega se da početi z njimi. Ko smo žalostni, nas žival nikoli ne obsoja, ampak nas posluša ter čuti bolečino ali veselje skupaj z nami. Nekateri se zato s svojim psom tudi pogovarjajo. A ne zastonj, saj nam žival

našo dobroto in skrb do nje same še kako poplača. To nam govori tudi naslednja zgodba:

Mož in žena sta imela pri hiši mačko. Žena ni marala živali pri hiši, še posebej pa ne mačk, a je možu na ljubo sprejela to njemu ubogo žival. Govorila je, da mačka povsod pušča dlako, kamor se uleže in da kavč ne bo nikoli več tako

čist, kot je bil, ko sta ga z možem kupila. Rekla je svojemu možu, da je kot otrok, ko razvaja mačko. A on je bil zelo dober mož in mački, ki jo je dobil v zavetišču, je dal ime Miki. Razvajal jo je, ji dajal jesti mačje brikete in piti mleko. Vsak teden jo je sam okopal in jo lepo počesal s krtačo za mačke. Maček pa ga je v zameno vsak dan pričakal za ovinkom pred hišo, mimo katerega je gospod prišel iz službe. Motovilil se mu je okrog nog in se mu dobrikal. In glej, ko je ta gospod umrl, je maček še vedno čakal – čakal ga je za ovinkom pred hišo, tam, od koder je vedno prihajal iz službe. Čakal ga je tako,

kot da bi bil človek, ki se ne more sprizniti z usodo, z žalostno resnico. Tako je bilo mogoče še en mesec.

Ali ni to še en dokaz, da živali ljubijo, tudi ljudi?

Nastala pa je še tale zgodba: Otroci so imeli mačka, ki je imel svetlečo se sivo dlako. Vsak dan so se po pouku v šoli igrali z njim v sadovnjaku za hišo. Tale maček

jih je združeval, saj so tako sošolci in dobri prijatelji preživeli več časa skupaj, kot bi ga danes. Maček je bil že starejši, pri hiši je živel že več let. Nekega dne je v sadovnjaku za hišo izkopal luknjo, ki je bila približno toliko dolga in široka kot on sam. In zgodilo se je, da je ta maček poginil prav v tej luknji v zemlji. Kot da

bi vedel, kaj ga čaka. In če se ljudje ne bi prepričali na svoje lastne oči, da je bilo res tako, ne bi verjeli, kajti to je res presenetljivo. In rekli so: sam si je izkopal svoj lasten grob.

Sarah

Krivično srce

»Teja! Pridi, na sosednji plaži je odličen žur!« je zaklical moški s svetlimi lasmi, ki se ji je počasi približeval. Bil je študent prava in Tejin dober prijatelj. Vedno sta hodila skupaj na predavanja in se ob hladnih večerih sprehajala ob obali ter si izmišljevala zgodbe o mavričnih ljudeh z rdečimi klobučki. Vsak večer sta si izbrala novo zvezdo na nebu in ta je bila njun planet, na katerega sta zajadrala.

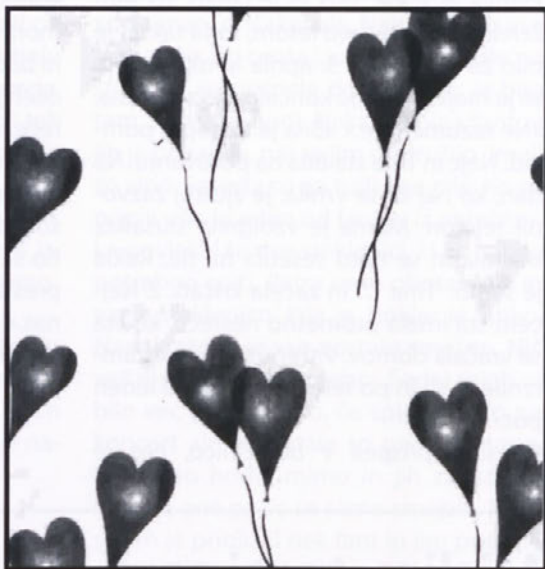
Sedela je na mrzli skali in hladen veter ji je pihal v obraz ter ji mršil rdeče, kodraste lase. Stopil je bližje in se naslonil na njeno ramo. »Tako rada sem jo imela. Bili sva eno. Všeč ji je bila enaka čokolada, poslušala je enako glasbo in imela je enak parfum kot jaz. Čeprav naju je ločilo kar celih sedem let, sva si bili kljub temu tako zelo podobni. Pogrešam jo, tako zelo jo pogrešam!« oči so se ji začele rositi. »Teja, zelo me zanima tvoja zgodba, ampak fantje naju čakajo.« »Ko se je rodila, sem bila malce jezna nanjo. Želela sem si bratca, s katerim bi igrala nogomet in plezala po drevesih. Bratca, s katerim bi se pogovarjala o motorjih in s katerim bi gradila gradove iz kock. Toda Tina ... bila je točno to, kar sem si

želela. V nogometu je bila boljša od kateregakoli sošolca, drevo je preplezala hitreje kot moji prijatelji in o motorjih je vedela čisto vse. Gradili sva ogromne gradove iz kock in ko so bili zgrajeni, sva si izmišljevali zgodbe o mavričnih ljudeh z rdečimi klobučki. No, zdaj veš od kod ti mavrični ljudje, ki sem jih vpeljala tudi v tvoj svet,« se je nasmehnila. »Ja, in sedaj tudi vem, zakaj nikoli nisi imela prijateljice, ampak so te obkrožali samo fantje,« ji je nagajivo odvrnil. Nasmejala se mu je. »Veš, imela je psičko Luci. Vedno sva se igrali z njo. Pomagala nama je brcati žogo. Ja, celo to jo je naučila. Še zdaj se živo spominjam dneva, ko je Luci umrla. S Tino sva veseli prišli iz šole, saj je dobila svojo prvo odlično oceno. Resda ji v šoli ni šlo najbolje, toda velikokrat sem ji pomagala in vedno je govorila, da razume samo mene. Nekega dne je pripeljala vse svoje sošolke domov, ker so hotele izvedeti za mojo »terapijo«. Smejali sva se še cel dan, ker je nobena druga ni razumela. No, tistega dne je komaj čakala, da bo novico sporočila mami. Ko pa sva prišli domov, je mama z otožnim pogledom dejala: 'Luci je skotila. Trije

zdravi mladički, toda ona ...' Ni ji uspelo dokončati stavka, ko je Tina že dirjala v kuhinjo h košari. Ko sem prišla tja, je čepela poleg psičke in solze so ji počasi kapljale na njen kožušček. Z drobceno roko jo je božala in Luci je dihala vedno počasneje. Tina je planila v jok. Stekla sem k njej in jo objela. Pogledala me je s svojimi zelenimi očmi, ki so me vedno spominjale na toplo pomlad. Tudi v najhujši zimi so me ogrele. Popravila sem ji rdeče, kodraste lase in jo poljubila na čelo.

Tako rada sem jo imela, še vedno jo imam, toda nikoli si ne bom odpustila napake, ki sem jo storila.« »Kaj se je zgodilo, Teja?« jo je z zanimanjem vprašal moški. »Ah, nič, pozabi. Pojdiva, fantje naju že iščejo,« je tiho odgovorila. »Ne! Zanima me tvoja zgodba. Prosim te, povej mi,« je vztrajal. »Ko je hodila v drugi letnik gimnazije, je na nekem plesu spoznala Nejca. Takrat je to povedala samo meni. Sprva mi ni bil všeč, toda če je bila ona srečna, sem bila tudi jaz. Ko sta bila že eno leto skupaj, se mi je zdelo prav, da bi to izvedeli tudi najini starši. Mama je skakala od veselja, očeta pa tudi ni motilo. Bila sta srečna in tudi meni je Nejc prirasel k srcu. Naslednje leto je Tina doplnila osemnajst let. Ko je prišla tistega dne iz šole, jo je Nejc pričakal z ogromnim šopkom vrtnic. Pod papirjem pa je bil skrit zlat prstan. Zelo je bila vesela. Ljubil jo je in ona njega. Iz dneva v dan bolj. Bila sta tako srečna in ne morem se sprizniti s tem, da ju jaz nisem mogla razumeti.« »Kaj se je zgodilo?« jo je vprašal. »Nekega dne sta prišla

domov in nama kar naenkrat povedala, da se bo Tina preselila k Nejcu. Oče je skočil pokonci, mama pa je samo obstala in gledala Tino. Nisem mogla verjeti. Bila je stara komaj osemnajst let, hodila

je še v šolo in hotela je živeti pri fantu. Resda sta par že skoraj dve leti, toda to ni tako dolgo, da bi lahko kar naenkrat živela skupaj. Ampak njuna ljubezen je bila močnejša. Močnejša od očetovega kričanja, maminega joka in moje žalosti. Ta žalost pa se je počasi prelivala v jezo in sovražstvo. Nisem mogla verjeti, da moja mala Tina ne živi več z mano. Podrla sem vse gradove iz kock, ki sva jih hranili, skrila sem vse njene slike, ki so visele na steni moje sobe. Kadar sem izvedela, da pride na obisk, sem odšla od doma in se vrnila šele, ko je ni bilo več. Večkrat me je klicala, toda nikoli se nisem oglasila. Ko je imela rojstni dan, ji nisem voščila. Kupila sem ji darilo, a ga nikoli ni dobila.

V meni je vedno bolj kipelo. Žalost me je razžirala, toda jeza ... ta me je držala na nogah in ni mi pustila, da se predam nju-ni ljubezni.« »Zakaj ji pa zdaj ne oprostiš, če si to tako srčno želiš?« ji je predlagal. Planila je v jok: »Ko bi le lahko. To sem želela storiti že pred letom, toda takrat je bilo že prepozno. 3. aprila lanskega leta se je moje življenje končalo,« je zahlipala. »Ne razumem te.« »Bila je že topla pomlad. Nejc in Tina sta bila na potovanju. Na dan, ko naj bi se vrnila, je zjutraj zazvonil telefon. Mama je vzdignila slušalko, obstala in se nato sesedla na tla. Rekla je samo: 'Tina ...' in začela kričati. Z Nejcem sta imela prometno nesrečo, ko sta se vračala domov. V trenutku so mi zamrznile misli in po telesu me je oblil leden pot.

Ko smo prispeli v bolnišnico, nas je

zdravnik že čakal. Oče ga pogledal, ta pa mu je rekel: 'Fant je izven nevarnosti, Tina pa ... Žal mi je.' Ne to ne more biti res, sanjam. Nisem mogla dojeti. Vse skupaj se mi je zdelo kot nočna mora in komaj sem čakala, da se zbudim. Toda mora se je spremenila v resničnost. Tine ni bilo več. Moje male Tine!« Z obupom v očeh jo je samo gledal in ni vedel, kaj naj reče. »Ne, ne bi smela oditi! Toliko stvari ji še moram povedati, toliko skrivnosti ji moram zaupati!« Začela je kričati in solze so ji drle iz oči. Objel jo je. »Kaj pa fant?« Ko se je pomirila je dejala: »Necj je nato prestal še dve hujši operaciji. Zdaj živi pri nas.« »Torej ta Nejc ni tvoj ...« »Ne, tale Nejc ni moj brat. Tinina največja ljubezen je!«

Maja

Mislím, torej sem

Prijateljica mi je pripovedovala o deklici, ki je umrla nekaj let nazaj. Bila je gluha, slepa in nema. Njen obstoj je bil obsojen na životarjenje. Negibno je ležala na kavču, ne da bi se zavedala sveta okoli sebe. Oči ji niso govorile slik ljudi, ušesa niso slišala šepeta in vriskov, usta niso mogla spregovoriti z drugimi. Vse, kar ji je ostalo, so bile misli. Mogoče zmedene in begajoče, toda kot vsem, je Bog tudi njej podaril duha, ki živi prav v mislih. Mnogi so se spraševali, ali je tako življenje sploh vredno človeka. Prepričana sem, da bi, če bi mogla, vsem vrgla pod nos: Mislím, torej sem, obstajam in se zavedam.

Včasih se mi zdi, da se pozabim poglo-

biti v življenje. Že navsezgodaj zjutraj pričakujem večer in živim za prihodnje obljubljene trenutke. Delam, pišem, se pogovarjam, računam ... kot robot, brez misli, brez srca. Vendar pa pride dan, ko se zazrem v najlepše oči, ki se čudijo mojemu obstoju, in takrat se skupaj z njimi tudi jaz začudim. Spet se začnem zavedati sama sebe in se počutim kot cela oseba. Zato bi ta stavek nekoliko razširila: mislím, torej sem, ljubím, in svoje bitje tudi živim.

Ana Bajc, 2. a

Nevarna izkušnja

Ko sem se nekega večera s prijateljki sprehajala po ulici, nisem mogla verjeti lastnim očem. Skupina otrok, bili so stari od 11 do 13 let, se je »zabavala« ob alkoholu in cigaretah. Vpili so eden na drugega, kričali ... Pomislila sem, kje so starši teh otrok? Ura je bila 22.00. Že zdavnaj bi morali biti doma.

Mislím, da sta droga in alkohol velik problem sodobnega sveta, zato sem izbrala zgodbo, ki se navezuje na to temo.

Govori o dekletu (poimenovala sem jo Petra, ker v zgodbi ni omenjeno njeno ime), ki je zaradi svoje trmoglavosti za en večer pobegnila od doma. Zgodba je napisana kot dnevnik.

Sreda

Petra se je pritoževala nad tem, da ji mama toliko 'teži'. Ali je res ne razume? Sedaj, ko je še mlada, bi ji morala pustiti uživati. Želi si biti v središču pozornosti, se zabavati s prijateljki dan in noč, včasih tudi ob alkoholu. Pa kaj, če škodil! Odločila se je, da če ji v petek ne bo pustila na koncert, bo pač pobegnila od doma.

Petek

Zgodilo se je pričakovano. Mama ji ne pusti na koncert. Toda v Ljubljani je njena najljubša skupina in tega zagotovo ne sme zamuditi. Torej bo treba izpeljati načrt. Dogovorila se je z Matejo in Tatjano. Šle bodo na koncert, nato še v kakšno diskoteko in zjutraj domov. Uf, to bo žur!!!

Sobota

Zgodilo se je nekaj groznega. Nekaj, kar so najmanj pričakovale. Najprej je šlo vse po načrtu. Do centa Ljubljane so prišle 'na štop'. Ko so prispele do dvorane, je bilo tam že precej ljudi. Neka skupina fantov jih je povabila, naj se jim pridružijo. Imeli so vino. Seveda so ga tudi one pile. Ko so popili vse, je eden od fantov iz nahrbtnika povlekel še dve steklenici, ki jih je bilo potrebno spiti. Petra se ni obotavljala in vzela steklenico. Pila je, dokler je lahko. Naenkrat jim je vse postalo smešno. Nič več niso videle pred seboj. Sedaj sploh ni bilo več pomembno, če sploh gredo na koncert ali ne. Ostale so pred dvorano. Ljudje so hodili mimo in jih začudeno gledali, one pa so se samo smejale. Nato se jim je približal nek fant in jim ponudil travo. Uhhh, trava! Naenkrat so jim vsi predsodki o mamilih izginili. Vzele so cigareto.

Čez kakšnih deset minut pa je Mateji postalo slabo in srce ji je začelo razbijati. Petra in Tatjana sta se najprej smejali, toda kmalu sta ugotovili, da je situacija zelo resna in zgrabila ju je panika. Odločili sta se, da je treba Matejo odpeljati v bolnišnico. Mateja tega seveda ni hotela, ker je vedela, da bodo potem starši izvedeli za njihovo dogodivščino. Toda Petra in Tatjana si nista premislili, ker je bilo z Matejo vedno slabše. Tako so pristale v bolnišnici, starši so zvedeli in verjamem, da niso bili prav navdušeni.

Oseбно mislim, da je bila to dobra izkušnja za vsa tri dekleta. Šele ko se ti

zgodí nekaj groznega, ugotoviš, da nisi ravnal prav.

Čeprav se je Petra pritoževala nad mamó, ker ji je stalno 'težila', jaz njeno mamó razmem. Starše je vedno strah za svoje otroke, saj smo mi tisti njihov zaklad, ki jim daje moč do življenja. Res je, da nekateri starši vedno ko želimo ven, pomislijo na najslabše. Da se nam bo kaj zgodilo, da nas bosta zapeljala droga in alkohol. Nikoli pa ne pomislijo, da se da zabavati tudi brez teh substanc. To kaže tudi na zaupanje med otrokom in starši.

Vendar si večina mladih, predvsem v najstniških letih, želi biti v središču pozornosti, poskušati nove stvari, biti pozno zvečer ali celo ponoči zunaj ... Zaradi vsega tega zaupanje pri starših počasi blede in jih začinja vse bolj skrbeti za nas.

Mislím, da je bilo Petrino razmišljanje popolnoma nezrelo. Ni ti treba biti v središču pozornosti, da te vsi opazijo. Meni osebno so veliko bolj všeč skromni ljudje, ki se ne bahajo z vsako stvarjo. Takih ljudi ne opazimo takoj, toda ko jih spoznamo, ugotovimo, da imajo še veliko čarov, ki so lahko zelo dragoceni. Tudi alkohol je nekoristen, ker ti ne daje nič tako posebnega. Večina mladih ga pije, ker si želijo biti »in« in glavni, kar pa je pravo nasprotje razsodnosti, ki je v današnjem svetu še kako pomembna.

Še bolj nezrelo pa se mi zdi Petrino dejanje. To, da je pobegnila od doma je nekaj nedopustnega. Mislím, da če bi se z mamó lepo pogovorila, bi se lahko vse zmenili. Toda najstniki smo zelo trmasti in vse kar si zamislímo, želimo imeti. Vedno bi morala biti neka odstopanja, tako z naše strani kot s strani staršev.

To, da so kasneje še pile alkohol in kadile travo, pa je res nezrelo. Seveda so današnji sovrstniki takšni, da če ne piješ in/ali kadiš, preprosto ne moreš biti njihov prijatelj. Če bi mene nekdo sprejel za prijatelja samo zato, ker bi kadila in/ali pila, bi njegovo prijateljstvo še tisti trenutek zavrnila. To zame ni prijatelj, ker zahteva nemogoče od mene. Ne razmem tistih, ki pravijo, da brez alkohola ni prave zabave. Kaj pa je tako dobrega v alkoholu? To, da se napiješ in potem cel večer spiš, namesto da bi se še naprej zabaval? Po mojem mnenju, je veliko boljši prijatelj tisti, ki te obsoja zaradi tega, ker uživaš alkohol in droge. V takem primeru lahko pride tudi do prepira in razdrtja prijateljstva. Vendar mením, da če je tisti, ki je v tem primeru užival alkohol in droge, dovolj pameten, bo kmalu ugotovil, da zaradi alkohola in drog ni vredno izgubiti prijatelja.

Edino pametno dejanje sta dekleti (Petra in Tatjana) storili, ko so se pojavile težave. Mateja se je slabo počutila in vedeli sta, da jo je treba odpeljati v bolnišnico. Zavedali sta se tudi posledic, vendar sta kljub temu ravnali prav. Mislím, da sta dobri prijateljici, ker sta Mateji pomagali. Lahko bi jo pustili tam in kdo ve, kaj bi se z njo zgodilo. Pravega prijatelja spoznaš v stiski!

Pri tej zgodbi gre lahko za osebno-izpovedno – za resnično ali pa tudi za izmišljeno zgodbo. Vsekakor pa je avtor amater. Kljub temu pa nam je s temi besedami želel nekaj sporočiti. Mislím, da na človeka gleda kot nekaj enkratnega, neponovljivega in edinstvenega. Kar človek tudi je. V zgodbi je opisal človeka,

kot zmotljivega kar je povsem normalno. Napake so, da se iz njih učimo. Seveda ne gleda na človeka samo kot na telo, saj je v zgodbi izraženih veliko čustev. Tako jeza, kot strah in na koncu zadovoljstvo ob pravem spoznanju.

Ne vem, kako bi opredelila zgodbo. Mogoče z enkratnostjo človekovega bitja, zaradi končnega Petrinega spoznanja, da ji je življenje vseeno na prvem mestu. Ali z izjemnimi žrtvami nekoga za druge, kot sta dekleti pomagali Mateji. Pomembno mesto pa ima tudi mamina skrb za Petro. Mogoče je nauk zgodbe ta, da se človek lahko znebi svojih slabosti, kot dekleta, ki so na koncu le spoznala, da niso ravnala prav.

Sklep: Kot je že Petra povedala, življenje je neprecenljivo, eno samo in se ga ne

splača spravljati v nevarnost zaradi bedarij. Kljub temu pa je na svetu veliko mladih, ki padejo v objem droge in alkohola. Velikokrat je za to kriva ravno družba. Tudi sama opažam, da v mojem mestu mladina nima kaj početi, ker preprosto nimaš kam iti. In tako iz samega dolgčasa poskusiš nekaj prepovedanega, kajti prepovedan sadež je najslajši. Veliko je takih, ki imajo težave doma, v šoli ali kje drugje in iz obupa posežejo po drogi. Toda če si sam v sebi dovolj močan, se lahko upreš takšnim skušnjavam in počneš veliko zanimivejše, lepše in koristnejše stvari.

Vir: avtor je neznan, Nevarna izkušnja, Cool, 2005, 9# september, str. 90

Maja Dakskobler, 1.c

Pesem

Ničesar več ni

Ničesar več ni,
vse izginilo je,
kar bilo je v sanje zapisano,
v pesek narisano,
je sedaj z vetrom izbrisano.

Zate

Mislim nate,
srce živi le zate,
tako zelo pogrešam te.

Ob tebi si želim živeti,
nekoč umreti,
dihati, se veseliti in trpeti.

Zate želim nekaj postati,
tebi nekaj pomeniti,
ne želim se le igrati,
ne želim lagati.

Reveži

Ko zaprem oči,
misel na uboge ljudi
me muči.

Zakaj nekateri
ljubijo tako močno,

tako globoko ... da boli?

Zakaj otroci lačni so,
zakaj sirote umirajo,
zakaj ljudje jočejo?

Lady N

Vsakomur moraš dati priložnost

Velikokrat se je že zgodilo, da je dekle nehalo hoditi s fantom, ker jo je prevaral – ker je mislil na drugo punco, v resnici pa se je sestajal s prvo. A nekateri zaljubljeni pari si take napakice odpustijo, spet si obljubijo večno zvestobo in je vse v redu. Ali ni tako prav, da si damo vsak sebi in drug drugemu novo priložnost? Če je fant pošten in ne laže svoji puncici, potem zveza shaja lepo naprej, če pa spet pade v skušnjava, je to že nekaj neodpustljivega. Takrat bi morala punca dobro premisliti. Sicer pa nam je Bog dal ta dar, da znamo odpuščati drug drugemu. Če vlečeš punco za nos enkrat, je mogoče, da ti še lahko odpusti, a če jo prevaraš dvakrat, je tretjič po moje ne boš več mogel, ker preprosto ne bo več tvoja punca.

Nekatera dekleta pa že na začetku vedo, da njihovi simpatiji ne gre zaupati, ker je bolj »živahen« itn. Take punce niso kaj preveč srečne, ker ne vedo, ali bi se sestajale z njim, hodile z njim ali ne. Postavljene so pred veliko dilemo. In takrat ne vedo, kaj bi rade.

Vzemimo še en drug primer:

Šestnajstletnik v Sloveniji vzame kitaro v roke, se toplo obleče in gre od doma, ne da bi komu prej povedal; odide neznan kam. Vsi se sprašujemo, kaj ga je privedlo do tega. Slabi odnosi v družini? Prepiri s starši? Nemogoče, ko pa ga starši še isti večer iščejo skupaj s policijo. Razumem, da starše zelo skrbi za svoje otroke, ker jih imajo nadvse radi. Kdo pa ima rad pobegle mladostnike v Ameriki? Kaj pa, če v Ameriki nek šestnajstletnik stori enako kot tale v Sloveniji? Vzame kitaro in meni nič tebi nič gre od doma? Pomislimo, da je Amerika veliko večja od Slovenije. Recimo, da ima ta fant probleme v odnosih s starši, da je socialno ogrožen, ker ga oče pretepa, mati pa si ne upa nič reči. In kaj bo s tem fantom čez pet, deset ali petnajst let, če ne bo nikomur mar zanj, če sploh v medijih ne bodo objavili, da je pogrešan? Ima samo dve možnosti: ali se povzpne navzgor po lestevici ali pa pade na groba, mrzla tla.

In čez nekaj let ta isti možki postane slaven – pravi glasbeni zvezdnik, ki ima svojo glasbeno skupino na vrhuncu kariere. Ga je moral ravno kak

glasbeni založnik opaziti – je moral pasti v roke popolnemu tujcu, da so ga začeli spoštovati? Res kruto, da ni bil njegovi prvi objem – objem matere; da bi mu rekla vsaj kako spodbudno besedo.

Nikoli več ne bo revež – sedaj prodaja glasbene albume z glasbo, katere vsebino je sam doživel, govori o svojih izkušnjah in to na ljudem prijeten način, da ga radi poslušajo. Poslušajo ga mladostniki, ki so sedaj v enaki stiski, kot je bil pred leti on. Vživljajo se v njegovo glasbo, saj jim je kot tolažba, kot neka zaposlitev, da ne bi delali drugih »neumnosti«; je kot uspavanka za lahko noč.

Lahko povem, da smo si vsi ljudje enaki, da si zaslužimo priložnosti. In po-

darja nam jih Bog. On sam je priložnost, da se spreobrnemo. Pred Njim smo vsi enaki. Nekdo ima lahko slabe ocene v šoli, ker se ne more učiti, mora pomagati staršem pri fizičnem delu – pri hišnih opravilih ali kje drugje zunaj na prostem, na primer v sadovnjaku. Nekdo drug pa je rad v šoli, ima odlične ocene, pa je bolj neroden pri fizičnih delih. A oba sta nekaj edinstvenega. In če sta ta dva še nasprotna spola – kateri par bi bolje funkcioniral skupaj kot ta? Pravijo, da se nasprotja privlačijo. Po mojem pa morata imeti vseeno nekaj skupnega: združuje ju enaka glasba, ki jo rada poslušata.

Sarah

Slovo od mladosti

Velikokrat slišimo ljudi reči: »Poglej tega starega moža! Toliko let že ima, pa vendar je po srcu še vedno mlad.«

A ko se vprašamo, kje je tista meja, ki ločuje mlade in stare, in kako nekaterim uspe, da mladost ohranijo celo življenje, nam odgovorov kmalu zmanjka.

Če se ozremo na čisto vsakdanje dogodke, lahko ugotovimo, da se mladi lažje prilagajamo, zanimajo nas inovacije, ni nas strah poskusiti česa neznanega ...

Starejši so do vseh novosti bolj zadržani, težko se privadijo spremembam v svetu. Kako težko je nekemu dedku ali babici uporabiti preprost mobilni telefon, pa čeprav je za nas, mlade, to otročje lahko. Vendar pa se prava mladost ne meri s tem,

koliko se znamo igrati s tehnološkimi napravami. Kot pravi Prešeren, se mladost skriva v naših upih, željah in iluzijah. In vse to z nekim pozitivizmom v sebi, saj nam te stvari pomagajo ublažiti surovo realnost in povezati navidezni lok med realnostjo in sanjami.

Naš veliki pesnik je svoj prehod iz mladostne v odraslo dobo označil s pesmijo Slovo od mladosti. To je bila pomembna prelomnica v njegovem življenju, saj iz pesnitve razberemo razliko v njegovem gledanju na svet pred in po tej prelomnici. V zgodnjih pesnitvah čutimo optimizem, vero v boljši jutri in celo iluzije. Kasneje pa je upanje vedno šibkejše. Pesnik se je torej postaral. Svet ga ni mogel prelisiti – realnost zanj ni

bila več tako svetla, ljudje so postali podli in neiskreni.

Prešeren se je zavedal, da je mladost najlepše obdobje življenja. V svojih pesmih jo je pogosto objokoval. Bil je prisiljen zgodaj odrasti, saj mu v življenju ni bilo z rožicami postlano. Doživel je nesrečno ljubezen, izgubo najboljših prijateljev, poklicni neuspeh.

Tudi dandanes opazimo, da so ljudje, ki so v zgodnjem obdobju doživeli trpko izkušnjo, navadno bolj zadržani, resni in realnejši.

Mladost tako ni odvisna od let. Nenazad-

nje še sami rečemo, da nekateri ljudje nikoli ne odrastejo.

Kaj pa se mlademu človeku bolj spleča? Videti pravi, kruti svet ali pa ostati večni otrok ter ohranjati večne iluzije? Racionalnost naše dobe nas sili v zgodnjo odraslost in čimprejšnjo samostojnost. Prešeren nas po drugi strani vzpodbuja, naj nikar ne zanemarimo otroka v sebi. Tudi vsi starejši ljudje trdijo, da jim je bilo najlepše, ko so bili mladi ... Po mojem mnenju je najpametneje ubrati neko srednjo pot – ne preveč zaletavo, s treznim premislekom, pa vendar z veliko mladostnih sanj in neizčrpnim upanjem.

Kolofon

SEMENIŠKA
KNJIŽNICA
V VIPAVI

Glavna urednica:

Andreja Gregorič

Tehnični urednik:

Gašper Ploj

Mentorstvo:

Irena Krapš Vodopivec

Tisk:

Tiskarna Janežič, Nova Gorica

Naklada:

100 izvodov

Vipava, marec 2006

37.014.77

ISKRE

Iskre

inv. št: K /

18454

Semenišče Vipava

18454